

INHOUDSOPGAVE:

- 1**
Horen, zien, zwijgen?
- 2**
Vervolg pagina 1
In memoriam
Anneke Dorhout Mees
- 3**
Burendag
McDonalds in het hospice
- 4/5**
Noldie: 'go with the flow'
- 6**
Jaarverslag
Zonnepanelen
- 7**
Van een vrijwilliger
Boeken / DVD's / CD's
- 8**
Word Vriend
Hartelijk dank

HOREN, ZIEN EN ZWIJGEN?

De basis van goede palliatieve zorg

Dat was het thema van het symposium dat op 9 november jl. werd georganiseerd voor vrijwilligers en professionals in het kader van het 20-jarig jubileum van Hospice Zutphen.

De zorg die in het hospice geleverd wordt, sluit aan op de wensen van de gasten. Uitgangspunt daarbij is dat de zorg zo goed mogelijk afgestemd is op de diversiteit van de gasten. Daarbij wordt gewerkt vanuit Presentie. Dat betekent: horen, zien en weten wanneer je moet spreken en wanneer je moet zwijgen.

die longkanker en palliatieve zorg als specialisaties heeft. Hij schrijft columns en verhalen over zijn ervaringen.

Geëngageerd hield hij een pleidooi voor meer compassie, liefdevolle aandacht, in de zorg. Als voorvechter voor goede palliatieve zorg stelde hij dat het in de medische wereld 'meer moet gaan over doodgaan' zowel in de opleiding als door intervisie.

Hij lardeerde zijn sessie met pakkende verhalen en rake adviezen als: laat de plek waar je werkt een baken van rust zijn in een zee van ellende.

'Palliatieve zorg is zorg voor de hele mens.'

Het gevarieerde programma startte met een presentatie van Sander de Hosson, arts in het Wilhelmina Ziekenhuis in Assen

'De geneeskunde is soms genezen, vaak verlichten, maar altijd troost bieden'. En hoewel deze quote van Ambroise Paré, een Franse chirurg uit de 16e eeuw, al 450 jaar oud is, is deze nog altijd zeer actueel. De Hosson zegt: 'Hoe kan het dat wij, de zorgverleners en de maatschappij,

Vervolg pagina 1

ons vooral richten op dat eerste stuk. Hoe kan het dat wij veel minder vaak kijken naar die laatste woorden van de quote? 'Palliatieve zorg is zorg voor de hele mens.'

Mantelzorger

Het verhaal van de tweede spreker kende een heel andere invalshoek; Gerard Nordkamp was echtgenoot en mantelzorger in de palliatieve fase van zijn vrouw Erna.

Hij vertelde met milde spot over de mogelijkheden en onmogelijkheden van een mantelzorger in de palliatieve zorgverlening.

Hij beschreef de praktische problemen waar mantelzorgers voor komen te staan en schetste de regelmatig in regeltjes gevangen zorgverleners. Vanuit de positiviteit die hij en zijn vrouw altijd als uitgangspunt hadden, zocht Gerard keer op keer naar oplossingen. Zijn boodschap: 'Al is de ander nog zo hulpbehoevend, laten voelen dat hij of zij er toe te doet blijft belangrijk.'

Er zijn

Spreker Jacinta van Hartevelde vertelde over zichzelf 'Afscheid en verlies lopen als een rode draad door mijn leven.

Jong verlies was onbewust de motivatie voor het oprichten van Hospice Issoria in Leiden waar ik als coördinator werkte.'

Van Hartevelde ging dieper in op presentie als methode voor de omgang met gasten in het hospice. Leidraad is er zijn met de ander, weten wat te doen en -vooral- te laten. Je steeds realiseren dat de gast / de patiënt bezig is een nieuwe verhouding tot de wereld te zoeken in het licht van diens sterven. Theater *Aan de lijn* omlijstte het programma met een tweetal interactieve, speelse en humoristische scènes.

In memoriam

Met veel waardering voor haar jarenlange betrokkenheid bij Hospice Zutphen hebben wij kennis genomen van het overlijden van

Anneke Dorhout Mees

14 augustus 1925 – 19 oktober 2017

Hospice Zutphen opende in 1997 haar deuren. Anneke Dorhout Mees nam daartoe het initiatief. Zij verrichtte pionierswerk in een tijd dat nog bijna niemand van het woord hospice had gehoord.

Zij richtte de Stichting Mensen in de Knel op en maakte het daarmee mogelijk dat er in Brummen en later in Zutphen een hospice kwam. Zonder zichzelf ooit op de voorgrond te stellen investeerde zij haar tijd en geld

vanuit liefdevolle betrokkenheid bij andere mensen. Wij zijn haar daar heel dankbaar voor.

Stichting MIK (Mensen In de Knel)

Aleid van Hasselt

Stichting Hospice Zutphen

Pieter H. de Jong

Stichting Vrienden Hospice Zutphen

Adriaan van Oosten

Burendag

Meer dan een jaar geleden ontstond de wens een Burendag te organiseren voor de mensen, die in de directe omgeving van het hospice wonen.

Maar pas in 2017 is het hier echt van gekomen, en wel op zaterdag 23 september, de Nationale Burendag. Er wordt een uitnodiging rond gebracht voor mensen, die aan het tegenover liggende deel van de Thorbeckesingel en de aangrenzende Weg naar Vierakker wonen. Minder dan een week van tevoren blijkt er zich slechts één persoon te hebben opgegeven.

Echter, een paar dagen van te voren begint de aanmelding rap op te lopen naar zes personen, mogelijk gestimuleerd door een uitnodigend spandoek vóór het hospice aan de weg.

De Burendag gaat dus door. Er worden broodjes en beleg aangerukt. Om iets over elven komen de eerste burens en al gauw wordt het in de woonkamer heel gezellig. Uiteindelijk komen er 15 mensen, incl. een drietal kinderen. Twee burens nemen een mooie plant voor het hospice mee. De kinderen gaan op de patio de tegels

met stoepkrijt versieren. Na de koffie gaan we naar boven om de fotofilm van het hospice te bekijken. Met grote interesse wordt ernaar gekeken en zelfs de kinderen zijn min of meer stil.

Na de fotofilm gaan we in kleine groepjes door het gebouw heen. Je kunt dan als vrijwilliger nog heel wat kwijt over wat hier gebeurt. Er zijn vier van de vijf kamers bezet. De opname voor de laatste kamer is uitgesteld tot na het weekend, zodat de bezoekers tijdens de rondleiding een kamer kunnen bekijken.

En dan is er een lunch aan de tafel in de woonkamer: broodjes met kaas en vlees, melk, karnemelk, koffie en thee. Er ontstaan belangwekkende gesprekken. Twee van de bezoekers komen uit de Weg naar Vierakker; een ander stel komt van de Thorbeckesingel, daar waar de persoon, die voorop loopt bij de begrafenisauto als een overleden gast is uitgedragen, weer in de auto stapt.

Om twee uur is het afgelopen en kijken we met tevredenheid terug op deze Burendag. Koffie drinken met burens is heel gezellig!

Wat doe je als een gast enorm zin heeft in een cheeseburger, maar niet meer naar McDonalds kan gaan?

Juist, dan regel je in prettige samenwerking met de medewerkers van McDonalds Zutphen, dat de gewenste cheeseburger bij de gast komt. Vrijwilligers Rienke en Diny zorgden dat het in orde kwam.

NOLDIE

Afgelopen zomer verbleef Noldie bij ons in het hospice. We mochten haar verhaal noteren voor onze column in het huis-aan-huis blad Contact. We kregen daar veel reacties op. Voor ieder die de twee columns niet heeft gelezen, hebben we ze hieronder samengevoegd.

Ze was nog volop aan het solliciteren, wilde meer zekerheid i.p.v. steeds tijdelijke contracten. Maar na een paar dagen ziek zijn en wat onderzoek kwam die vernietigende diagnose. Nog een paar maanden: niets meer aan te doen. Noldie, haar naam mag in de krant: 'Dan word ik tenminste nog een beetje beroemd.' Wat vond ze het erg om haar baan als taxichauffeur op te geven. Het was zo'n leuk werk om al die oude mensen op een prettige manier overal naar toe te rijden. En dan ook nog zulke fijne collega's.

Zonnebloemen

Die paar maanden heeft ze gekregen. Ze benut ze volop om alles wat ze af wil ronden goed te regelen. Veel tijd gaat naar de dierbare mensen om haar heen, familie, vrienden en vooral haar zoon. Haar zus uit Australië nog zien die speciaal naar Nederland komt. In het hospice kreeg ze de 'gele kamer'. Haar lievelingskleur. En de kleur van zonnebloemen waar ze zo gek op is, haar kamer staat er vol mee. Ook dierbare spullen kwamen mee zodat het nog zoveel mogelijk lijkt op thuis. Echt een warme kamer. Net zo warm als Noldie zelf. Volop heeft ze nog belangstelling voor de andere gasten in het hospice. Graag wil ze wat voor hen doen.

Noldie accepteert het leven zoals het komt: 'go with the flow'. Waar je kunt, moet je zelf het heft in handen nemen, maar daar waar je niets kunt veranderen kun je je beter overgeven. Zo houdt ze het leven leefbaar en geniet van dat wat nog wel is.

Rond het vuur in de tuin

Ze kreeg de kamer aan de tuinkant van het hospice. Tot onze verassing wist ze die ruimte op een bijzondere manier te benutten. Ze sleepte, voor zover ze dat nog kon, de tuinstoelen onder de boom, midden in de tuin. Even had ze haar eigen tuin, met tuinman. Prinsesheerlijk zat ze daar.

Wat zou je nog graag willen? Meerdere keren hadden we haar deze vraag al gesteld. Uiteindelijk trok ze de stoute schoenen aan. 'Je hebt het al zo vaak gevraagd, nu weet ik wat ik nog zo graag zou willen. Thuis had ik een vuurkorf. En niets was zo gezellig als met een paar mensen 's avonds rond het vuur in de tuin. Zou dat hier ook kunnen?'

In het hospice gaat het om de belangrijke dingen in het leven. Op een intieme manier samen zijn met de mensen die je dierbaar zijn. Dus natuurlijk kon deze wens in vervulling gaan. Ze kon nog alles zelf regelen met haar familie en vrienden. De vuurkorf werd opgehaald. Er kwam een extra koelkastje voor eten en drinken. Iedereen nam zijn eigen stoel en soms een tafel mee.

Best moeilijk

Sommige mensen vonden het best moeilijk om te komen. Hoe is dat bij zo'n hospice? En ja, we gaan op bezoek bij iemand die bezig is afscheid te nemen van het leven! Maar toch.... iedere dag werd de lijst van gasten groter. Uiteindelijk op die mooie zomerse zondagavond enkele weken geleden zat ze als een prinses tussen al die mensen die haar dierbaar waren. Een bijzondere avond van en voor een bijzondere vrouw!

Na haar overlijden kwamen we samen in haar kamer om haar uitgeleide te doen. Daarbij lazen we dit gedicht:

Voor Noldie Zonnebloemen

*Dag mooie vrouw
wat straalde je hier in de tuin,
stoel onder de boom,
warme ontmoetingsplaats.
Zo fier, zo dapper,
jouw tuin
met eigen tuinman.*

*Je liet komen wat kwam
aanvaardde
zonder morren.
Spijt was voor jou
verloren tijd.
Tijd zo kostbaar
om dat te doen
wat nog moest.*

*Houden van mensen
was kern
van jou bestaan.
Zo ziek als je was.
Tussen twee generaties,
je kind en je moeder,
je zussen, vrienden,
collega's, voor ieder
aandacht, ruimte,
gesprek.
Onderlinge geschillen
telden niet voor jou.*

*Als een zonnebloem
keerde je je naar
het licht.
Genietend van alles
wat het leven je
nog gaf.
Midden in die tuin.
Omringd door al
die mensen.
Wie droeg nu wie?*

*Verbondenheid
die blijft!*

go
with
the
flow

Exploitatier rekening

Resultatenrekening over

	2015	2016
	bedragen in €	
Opbrengsten		
Subsidies		
Overige opbrengsten		
Laasten		
Personeel		
total opbrengsten	174.204	176.751

Jaarverslag 2016

Het gezamenlijke jaarverslag 2016 van Hospice Zutphen en de Vrienden Hospice Zutphen is verschenen. In het voorwoord gaan de voorzitter van beide stichtingen in op de maatschappelijke waarde van het vrijwilligerswerk in het hospice: 'Het hospice is een vrijwilligersorganisatie en kan daardoor bijna 1 op 1 zorg verlenen, waarbij de gast, net als thuis, zoveel mogelijk de eigen regie houdt over zijn leven en verzorging. Dit is alleen mogelijk door de inzet van ruim 100 vrijwilligers. Of ze zich nu bezig houden met fondsenwerving,

zorg geven aan de gasten, ondersteunen bij de administratie, de tuin, boodschappen doen of andere taken vervullen, alle vrijwilligers doen dat met dezelfde instelling: aandacht en zorg geven aan gasten die de laatste fase van hun leven niet thuis kunnen doorbrengen. De vrijwilligers hebben in 2016 circa 20.000 zorguren besteed aan de gasten. Dat is een maatschappelijke waarde van circa 300.000 euro.' Het jaarverslag is te downloaden op de website van Hospice Zutphen (www.hospice-zutphen.nl)

OFFICIËLE INGEBRUIKNAME ZONNEPANELEN

Op dinsdag 21 november zijn de zonnepanelen op het dak van het hospice officieel in gebruik genomen. Plaatsing van de zonnepanelen is onder meer mogelijk gemaakt door giften van het RABO Coöperatiefonds Noord Oost Gelderland, de Stichting Vrienden Hospice Zutphen en een ontvangen legaat.

De installatie van 25 kWpiek draait sinds mei van dit jaar naar volle tevredenheid. Het hospice heeft de elektrakosten nu al aanmerkelijk kunnen verlagen, ruim 4774 kg CO2-uitstoot voorkomen of te wel 16 bomen geplant en - omgerekend - 37000 gloeilampen een dag lang van stroom kunnen voorzien.

Van een vrijwilliger; lach en traan

De lach wordt deze keer veroorzaakt door Hendrik Groen. Hij woont in een verzorgingshuis in Amsterdam en houdt een dagboek bij dat in boekvorm is uitgegeven. (Inmiddels is er ook een televisieserie van gemaakt) Ik lees graag, ben lid van een leesgroep waar we op dit moment eigentijdse literatuur behandelen, meestal knap gecompliceerd.

Het dagboek van Hendrik is daarbij vergeleken een verademing. Niet verullend of ingewikkeld maar de dagelijkse gang van zaken in- en

om een huis voor niet meer zulke piepjonge en supergezonde mensen. Het leven met en om hen wordt zo geestig en beeldend beschreven dat ik al lezend en lachend de tranen van mijn wangen moet vegen of rare bijgeluiden produceer vanwege het ingehouden lachen.

Hendrik kan heel goed observeren en mild-komisch verwoorden. De humor spat er van af. Citaat: 'De oliebollen die ze in de conversatieruimte serveren, hebben ze dit jaar uit

de kringloopwinkel gehaald het laatste stuk bol heb ik in mijn sok kunnen stoppen om straks in het afvalemmertje te kieperen.'

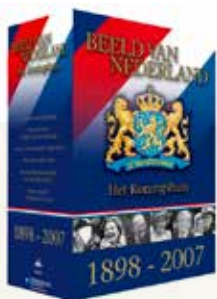
Daarnaast zijn diepe ernst en verdriet voelbaar. Als Hendrik laat weten dat hij last heeft van druppelen dan weet je precies wat er aan de hand is en dat het kan leiden tot het luiertijdperk en misschien wel het voorportaal is van een ander huis.

Samen

In ons hospice ontmoette ik een gast die ook van Hendrik gehoord had, hij zou het graag lezen. "Maar ik koop geen boeken meer' Ik nam het boek mee, hij las het met plezier en samen hebben we tegenwoordig om Hendriks streken. Als ik hem iets lekkers kwam brengen vroeg hij stevast: 'Toch niet uit de kringloopwinkel?' 'U hebt toch sokken aan?'

De traan kwam toen in de herdenkingsdienst zijn naam werd genoemd.

Bijzonder, het samen delen in ons hospice, een lach en een traan, voor beiden schamen wij ons niet.

Boeken DVD's / CD's

Behalve boeken bezit Hospice Zutphen ook een aantal DVD's en CD's, die door onze gasten kunnen worden geleend. Op elke kamer zijn aansluitingen om deze te bekijken en te beluisteren.

Er zijn bijvoorbeeld CD's met cantates van Bach, Suites van de Royal Fireworks en Watermusic van Händel, De Notenkrakersuite en het Zwanenmeer van Tsjajkovski. Er is ook een CD met operettemuziek en diverse CD's van vele populaire artiesten, zoals Boudewijn de Groot, Frank Sinatra en Paul de Leeuw. Bij de DVD's staat o.a.

3 DVD's van National Geographic: The big five Oceans;
5 DVD's Beeld van Nederland 1920-2005.
6 DVD's met de avonturen van Laurel & Hardy.

Ook een aantal Nederlandse films, zoals Oorlogswinter met Martijn Lakemeier en Yorick van Wageningen. De Gelukkige Huisvrouw met Carice van Houten, Barry Atsma en Anna Drijver.

De hele collectie staat in de boekenkast in de huiskamer – kijk er maar eens of roep de hulp in van een vrijwilliger.

Word Vriend

Met uw steun maakt
u het mogelijk ons
werk voort te zetten.

Als u ons een warm hart toedraagt, kunt u ons op twee manieren steunen. Met een eenmalige gift of u kunt Vriend worden van de Stichting Vrienden van Hospice Zutphen voor een bedrag van minimaal €20 per jaar.

De Stichting is door de belastingdienst aangewezen als een instelling die uw gift of donatie belastingvrij mag ontvangen.

U kunt daardoor onder bepaalde voorwaarden het door u geschonken bedrag als aftrekpost opvoeren in uw aangifte inkomstenbelasting van dat jaar. Een legaat kan vrij van schenkingsrecht gegeven worden (ANBI-regeling). Nadere inlichtingen zijn bij de stichting verkrijgbaar.

Hartelijk dank

We hebben van diverse, al dan niet anonieme, gevers weer gulle giften mogen ontvangen. Kerken, vrouwenverenigingen, serviceclubs, bedrijven en families hebben aan ons gedacht. Dit leverde de afgelopen periode het prachtige bedrag van **€ 12.071,00** op.

COLOFON:

Nieuwsbrief van de Stichting Hospice Zutphen

Thorbeckesingel 2
7204 KS Zutphen.
Telefoon 0575 566 333
e-mail:
info@hospice-zutphen.nl
www.hospice-zutphen.nl

Bank:

NL22ABNA0513679960
t.n.v. Stichting Vrienden
Hospice Zutphen te
Zutphen

Redactie:

Marieke Holleman
Gert Meijboom
Dick Rekswinkel
Wil Schreuder

Bureau redactie:

Diederike van Dorsten

Vormgeving:

Rio Nieuwburg

Drukwerk:

MailStreet te Deventer

Onjuiste gegevens?

Wilt u bij verhuizing of onjuiste adressering de onderstaande gegevens per mail of briefkaart doorgeven aan Hospice Zutphen

- Naam
- Oud adres
- Nieuw adres
- Postcode
- Woonplaats

ANBI